

аналітичний період на 16,3%, а рівень безробіття зростає з 7,7% до 9,8%. Підсумовуючи, можемо зробити висновок про негативні тенденції в сфері праці в Україні, що підтверджує про наявність ознак системної кризи.

Література:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 04.01.2019).
2. Рівень безробіття у 2017 р. *Мінфін: все про фінанси: новини, курси валют, банки*. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/2017> (дата звернення: 04.01.2019).

СУЧАСНІ ТРЕНДИ РИНКУ ПРАЦІ БУДІВЕЛЬНОЇ СФЕРИ

В. В. СМАЧИЛО, канд. екон. наук, доц.,

проф. кафедри економіки

Є. Д. ЯРОШЕНКО, студ.

Харківський національний університет будівництва та архітектури, м. Харків

Аналіз основних показників в сфері праці (табл. 1), а також динаміки економічного розвитку будівництва, який виявляється через обсяги виконаних будівельних робіт, дозволяє сформулювати такі висновки, щодо стану кількісної основи кадрового потенціалу в сфері будівництва, а також визначити основні тренди.

Таблиця 1 – Аналіз динаміки показників з праці в сфері будівництва (побудовано та розраховано авторами на основі [1])

Найменування	Роки						Базисний темп приросту, %
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1	2	3	4	5	6	7	8
Чисельність зайнятих, тис. осіб							
- Україна всього	19261,40	19314,2	18073,30	16443,20	16276,90	16156,40	-16,12
Ланцюгові темпи приросту, %	-	0,27	-6,42	-9,02	-1,01	-0,74	-
- будівництво	836,40	841,10	746,40	642,10	644,50	644,30	-22,97
Ланцюгові темпи приросту, %	-	0,56	-11,26	-13,97	0,37	-0,03	-
Середньомісячна заробітна плата, грн							
- всього Україна	3041,00	3282,00	3480,00	4195,00	5183,00	7104,00	133,61
Ланцюгові темпи приросту, %	-	7,93	6,03	20,55	23,55	37,06	-
- будівництво	2543,00	2727,00	2860,00	3551,00	4731,00	6251,00	145,81
Ланцюгові темпи приросту, %	-	7,24	4,88	24,16	33,23	32,13	-

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5	6	7	8
Відношення середньомісячної зарплати в будівництві до середньої по Україні, %	83,62	83,09	82,18	84,65	91,28	87,99	-
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн	62937,20	58586,20	51108,70	57515,00	73726,90	105682,80	67,92
Ланцюгові темпи приросту, %	-	-6,91	-12,76	12,53	28,19	43,34	-
Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла, тис. м ²	9770	9949	9741	11044	9367	10206	4,46
Ланцюгові темпи приросту, %	12,5	1,8	-2,1	13,4	-15,2	9,0	-

Перш за все, слід відмітити негативну тенденцію до скорочення чисельності зайнятих в сфері будівництва (-22,97% за аналітичний період), що відповідає загальнонаціональній тенденції, але з більшим рівнем падіння (-16,12% по Україні).

Протилежну динаміку демонструє важливий показник в сфері праці – рівень її оплати – який зростає більш високими темпами в будівництві (+145,81%), аніж в Україні в цілому (+133,61%). В той же час, рівень оплати праці в будівництві нижче протягом всього аналітичного періоду в порівнянні із загальноукраїнським (коливається від 83,62% до 87,99% з максимальним значенням в 91,28% в 2016р.). Така динаміка свідчить про те, що рівень оплати праці в будівництві є досить низьким в порівнянні з іншими сферами діяльності та не відграє достатньої мотиваційної ролі, що сприяє вимиванню кадрового потенціалу шляхом трудової міграції за межі України.

Як повідомляє Служба зайнятості України [2], за даними форми №1-ПА «Інформація про кількість працевлаштованих громадян суб'єктами господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні та здійснюють наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в інших роботодавців», а також витягу з Автоматизованої системи обліку дозволів на використання праці іноземців та осіб без громадянства державної служби зайнятості, за видами економічної діяльності до виїзду за кордон понад третину трудових мігрантів з України працювали у сфері транспорту, складському господарстві, поштової та кур'єрській діяльності (37,2%), а також у переробній промисловості (10%) та на будівництві (10%).

При цьому, слід відмітити, що при зростанні обсягів виконаних будівельних робіт, в тому числі і введенні житла в експлуатацію у натуральних метриках (+4,46%), відбувається скорочення зайнятих в цій сфері.

Отже, можемо зробити висновок, що тренди на ринку праці в сфері будівництва відповідають загальнонаціональним стосовно чисельності зайнятих та середньомісячної заробітної плати.

Література:

1. Офіційний сайт Державної служб статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tr.htm (дата звернення 26.01.2018).
2. Офіційний сайт Державної служби зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/storinka/analytika-ta-statystyka> (дата звернення 26.01.2018).

ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Ю. В. ФЕДОТОВА, канд. екон. наук, доц.,
доц. кафедри економічної теорії та міжнародної економіки
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Сьогодні міграційні проблеми є однією з ключових проблем людства і є наслідком глобалізації, оскільки з'явилися великі можливості для переміщення населення між країнами. Глобалізаційні процеси сприяють інтеграції за рахунок постійних значних транснаціональних міграційних потоків.

У дослідженні міграційних процесів ключовими термінами є міграція та трудова міграція.

Міграція населення – це переміщення людей у територіальному просторі з метою пошуку нового місця постійного або тимчасового (на тривалий термін – не менше року) проживання. А під «трудовою міграцією» слід розуміти переміщення людей у територіальному просторі з метою пошуку місця роботи без зміни місця проживання. Як стурдує Корнієнко О. О., у більш широкому розумінні міжнародну трудову міграцію можна визначити як форму міжнародних економічних відносин, яка полягає у перетіканні трудових ресурсів з одних країн в інші і відображає процес перерозподілу трудових ресурсів між ланками світового господарства [1, с. 29].

За даними Державної служби статистики України, протягом січня-листопада 2018 року в Україні у більшості областей спостерігалось міграційне скорочення (найбільші показники – у Донецькій, Луганській, Вінницькій та Херсонській областях). Вказана тенденція, як відомо, пояснюється ситуацією на Сході України. У 2013-2014 роках в Україні з'явилася нова хвиля міграції – внутрішньо переміщені особи з тимчасово окупованої території.

Однак варто зазначити, що на сьогоднішній день набуває актуальності трудова міграція населення у країни Європейського Союзу з метою заробітків. Так, трудова міграція є вагомою складовою євроінтеграції. За даними досліджень вітчизняних науковців, грошові перекази мігрантів своїм сім'ям перевищують обсяги прямих інвестицій в економіку.